

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2026-1-171-178>

 <https://orcid.org/0000-0003-2840-8465>

СРЕМЕНКО Тетяна

кандидатка філологічних наук, професорка,
професорка катедри германської філології та методики викладання іноземних мов,
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського
 eremenkote53@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0002-6895-0999>

МЕЛЬНИЧЕНКО Галина

кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка катедри германської філології та методики викладання іноземних мов,
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського
 galina_meln@ukr.net

 <https://orcid.org/0000-0003-4762-0736>

ЛУК'ЯНЧЕНКО Ірина

кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка катедри германської філології та методики викладання іноземних мов,
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського
 dajlin2009@gmail.com

УДК 378.147:004[811.111'34:81'246(045)]

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ У ФОРМУВАННІ ІНТОНАЦІЙНО-СТИЛЬОВОЇ ВАРІАТИВНОСТІ АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У науковій розвідці актуалізуються можливості сучасних інформаційних технологій як ефективного засобу формування іншомовних мовленевих механізмів в університетській практиці професійної підготовки майбутніх учителів англійської мови. У фокусі уваги аспект інтонаційно-стильової фонетичної інтерференції.

Метою статті є теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність сучасних інформаційних технологій як засобу нівелювання української інтерференції у формуванні інтонаційно-стильової варіативності англійського мовлення. Методами дослідження виступили кількісні (інтерпретація експериментальних даних, отриманих на основі експертного оцінювання за дескрипторами IELTS Speaking Band Descriptors), якісні та метод моделювання (інтерпретації освітнього ефекту й теоретичного обґрунтування запропонованої моделі). Для подолання інтерференції й удосконалення фонетичного портрету майбутнього вчителя англійської мови було систематизовано сучасні IT-інструменти й запропоновано модель використання засобів інформаційного забезпечення під час вивчення навчальної дисципліни «Практична фонетика (англійська мова)».

Розроблена модель передбачає поетапне використання чотирьох груп цифрових інструментів: діагностичних ресурсів для виявлення індивідуальних акцентних характеристик мовлення (The Accent Oracle); мобільних засобів акустичного аналізу голосу для візуалізації та контролю інтонаційних контурів у реальному часі (Vocal Pitch Monitor, Voice Tools, Vox Tune, Nail the Pitch); тренувальних онлайн-платформ, побудованих на техніці shadowing, для автентичної імітації інтонаційно-стильових моделей носіїв мови (Shadowing.tech, Engnovate.com, Storynory); III-тренерів вимови для миттєвого автоматизованого аналізу й корекції мовлення на

сегментному та суперсегментному рівнях (Lexi AI Accent Coach).

Експериментальна перевірка моделі засвідчила позитивну динаміку у формуванні інтонаційно-стильових навичок та поступове зменшення проявів української фонетичної інтерференції. Для удосконалення фонетичного портрету майбутнього вчителя англійської мови рекомендовано застосування запропонованої моделі, спрямованої саме на подолання інтонаційно-стильової інтерференції у його фаховій підготовці.

Зроблено висновок, що імплементація інформаційних технологій у навчання практичної фонетики забезпечує мультимодальність, автентичність та персоналізацію навчального процесу, сприяє розвитку професійної фонетичної компетентності майбутніх учителів англійської мови й відповідає сучасним освітнім потребам.

Ключові слова: українська інтерференція; інтонаційно-стильова варіативність; фонетика англійської мови; стилістика мовлення; сучасні інформаційні технології; III-тренери вимови; програмні засоби акустичного аналізу голосу.

Постановка проблеми. Глобалізаційні й політико-економічні процеси сучасності спричиняють зростання попиту в Україні на фахівців з іншомовної освіти, зокрема вчителів англійської мови і літератури. Водночас попри розширення міжнародних зв'язків й активізацію міжкультурної комунікації, у мовленні вчителів англійської зберігаються стійкі рідномовні фонетичні звички, що переносяться на іноземну мову й негативно впливають на фонетичний портрет фахівця. Зазначимо, що помітним залиша-

ється стабільно високий рівень інтерференції на інтонаційно-стильовому рівні: фахівці демонструють виразний український акцент, мовлення характеризується монотонністю та недостатньою стилістичною варіативністю інтонації. Вочевидь, традиційні методи навчання не завжди забезпечують ефективно й швидко подолання негативного перенесення особливостей української просодії, що зумовлює потребу в пошуку альтернативного, більш результативного інструментарію формування інтонаційно-стильової варіативності англійського мовлення майбутніх учителів.

Огляд результатів, дотичних до теми статті. Феномен мовної інтерференції широко досліджується в сучасній лінгвістиці. Зокрема, І. Гамерська, А. Кардаш, Н. Глушковецька та О. Мацюк аналізують мовну інтерференцію як багаторівневе явище, виокремлюючи фонетичний, лексичний та граматичний рівні (Гамерська, 2023; Кардаш, 2016; Глушковецька, Мацюк, 2019). При цьому дослідники наголошують, що фонетична інтерференція є одним із найбільш стійких проявів впливу рідної мови. Подібні положення підтверджуються й у працях таких науковців, як В. Нікішина, Н. Рибалка, К. Михальченко та А. Кожедуб, які, акцентуючи ступінь й інтенсивність впливу рідної мови у процесі оволодіння іноземними мовами, підкреслюють важливість урахування феномену фонетичної інтерференції (Нікішина, 2019; Рибалка, Михальченко, 2024; Кожедуб, 2023).

Психолінгвістичні аспекти взаємодії української та англійської мов досліджують К. Олександренко, А. Лук'яник та Д. Боклах, які зазначають, що інтерференційні явища можуть проявлятися у просодичній організації мовлення, зокрема в інтонаційних моделях, темпі, ритмі та мелодії мовлення (Олександренко, Лук'яник, Боклах, 2023). Значення інтонації як важливого засобу вираження емоційно-сміслових відтінків комунікації підкреслюють у своєму дослідженні О. Дадукевич і Ю. Цивата (Дадукевич, Цивата, 2022).

Окремі розвідки присвячені аналізу просодичних характеристик певних стилів мовлення українських користувачів англійської мови. Зокрема, у роботі О. Валігури (Valigura et al., 2020) досліджено просодичні параметри академічного мовлення українського викладача англійської мови та виявлено специфічні риси інтонаційної реалізації, що зумовлені впливом рідної мови.

Отже, аналіз наукових джерел свідчить про значний інтерес дослідників до проблеми фонетичної інтерференції та розвитку фонетичних навичок, однак особливого переосмислення й систематизації потребує

питання сучасного методологічного інструментарію подолання інтерференції у формуванні англійської інтонаційно-стильових навичок майбутнього вчителя іноземної мови, зокрема, використання сучасних інформаційних технологій. У сучасних методичних дослідженнях дедалі більшої уваги набуває використання інформаційних технологій у формуванні фонетичних навичок. Наприклад, у праці Г. Мельниченко та О. Дем'яненко обґрунтовано доцільність використання веб-ресурсів для розвитку фонетичної компетентності майбутніх учителів (Мельниченко, Дем'яненко, 2025). Утім, проблема подолання інтонаційно-стильової інтерференції рідної мови, зокрема у контексті формування просодичних навичок англійського мовлення, у більшості праць розглядається лише опосередковано.

Мета статті: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність сучасних інформаційних технологій як засобу нівелювання української інтерференції у формуванні інтонаційно-стильової варіативності англійського мовлення майбутнього фахівця-мовника.

Методи дослідження. Для збору й обробки даних було використано кількісні та якісні методи дослідження. Кількісні методи передбачали аналіз та інтерпретацію експериментальних даних дослідження, зібраних за допомогою експертної оцінки рівня сформованості інтонаційно-стильових навичок за дескрипторами шкали оцінювання усного мовлення IELTS (IELTS Speaking Band Descriptors) (IELTS, 2023), що використовувалися як критерії експертного оцінювання. Якісні методи дослідження були використані для виявлення того, як реалізувався освітній ефект, та для підтвердження даних. Окрім того, використовувався метод моделювання для розробки та теоретичного обґрунтування моделі використання сучасних інформаційних технологій у формуванні інтонаційно-стильових навичок майбутніх учителів англійської мови та подолання проявів української інтерференції в усному мовленні.

Виклад основного матеріалу. Мовна інтерференція є предметом зацікавленості науковців у межах лінгвістичних та лінгводидактичних студіювань, присвячених взаємодії мов та впливу однієї мови на іншу. Якщо звернутися до потрактувань цього явища, це «вторгнення норм мовної системи за межі іншої» (Нікішина, 2019, с. 80–81), «...взаємодія мовних систем, мовленнєвих механізмів, вплив системи рідної мови на мову, що вивчається, в процесах оволодіння нею» (Бацевич, 2007, с. 72)». Зазначимо, що лінгвістичні студії, як правило, розглядають це явище у широкому сенсі, як будь-які

зміни в мові, що є результатом контакту двох мов, тоді як лінгводидактичні – у вузькому, як перенесення норм первинної (рідної) мови на іноземну (вторинну) (Гамерська, 2023, с. 23; Рибалка, Михальченко, 2024, с. 7), при цьому акцентуючи на негативному аспекті мовної взаємодії у процесі вивчення іноземної мови, адже інтерференція проявляється «у відхиленнях від норми і системи другої мови під впливом рідної» (Бацевич, 2007, с. 72), що, відповідно, спричиняє помилки та ускладнює процес навчання через розбіжності між мовами (Рибалка, Михальченко, 2024).

Попри деякі розходження в розумінні сутності аналізованого поняття, спільним для більшості дефініцій є визнання інтерференції явищем, що укорінене у свідомості мовця та зумовлене взаємодією двох мовних систем (Бацевич, 2007; Глушковецька, Мацюк, 2019; Кардаш, 2016; Гамерська, 2023; Олександренко, Лук'яник, Боклах, 2023). Це дає підстави розглядати його не лише як лінгвістичний, а й як психолінгвістичний феномен. У контексті нашого дослідження розглядаємо інтерференцію як психолінгвістичне явище, що є складним процесом взаємодії мовних систем у свідомості білінгва, майбутнього вчителя англійської мови, що призводить до відхилення від норм вторинної мови під впливом первинної (рідної) мови.

Інтерференція проявляється на всіх мовних рівнях. Фонетична інтерференція пронизує всі рівні фонетичної системи мови (сегментний, інтонаційний) та всі звукові одиниці (звук, слово, синтагму, фразу, текст) (Кожедуб, 2023). На думку деяких дослідників, саме таку інтерференцію можна розглядати як найбільш стійку та складну для подолання (Рибалка, Михальченко, 2024), адже фонетичні навички рідної мови є найглибше вкоріненими у мовленнєвій свідомості білінгва (Глушковецька, Мацюк, 2019). Відповідно, саме вона найдовше зберігається навіть при досягненні просунутого рівня володіння іноземною мовою. Також зазначимо, що саме фонетична інтерференція є найбільш відчутною для носія мови та найпомітнішою у реальній комунікації (Кожедуб, 2023), оскільки може не тільки спотворювати фонемний склад слів, а й викривляти просодичний образ висловлювання загалом – його ритм, темп, мелодію та інтонаційне оформлення. Відповідно до спрямованості нашої наукової розвідки акцентуємо саме на інтонаційно-стильовій інтерференції.

Аналіз літератури з проблем інтонаційної мінливості дозволяє виокремити інтонаційно-стильову варіативність як лінгвістичну категорію. Відповідно до досліджень М.

Бреде, інтонаційно-стильову варіативність можна трактувати як «системну зміну інтонаційних засобів, що використовуються в певному соціальному середовищі для досягнення конкретної комунікативної мети» (Brède, 2011, с. 4). Невідповідність інтонаційного арсеналу комунікативній меті й обстановці призводить до зміни смислів і виникнення конфліктних ситуацій. М. Бреде зазначає, що інтонація, хоча і є лінгвістичною універсалиєю, по-різному функціонує в різних мовах для досягнення семантико-емоційного ефекту (Brède, 2011, с. 5). У процесі розвитку професійної компетентності українських здобувачів освіти, майбутніх учителів англійської мови, вкрай важливо розуміти, що звичні рідномовні інтонаційні контури можуть зовсім не підходити для прагматики англійської мови.

Слід зазначити, що інтонація англійської мови значно відрізняється від української: вона характеризується ширшим тональним діапазоном, зміною інтонаційного контуру для передачі емоцій, використанням інтонаційних засобів для передачі контрастного фокусу. Водночас, в українській мові діапазон тону дещо нижчий, емоції найчастіше передаються вигуками, частками й іншими лексичними засобами, інформаційний фокус виражається найчастіше порядком слів та лексичним підсиленням. Інтонаційні контури двох мов, хоча й дотримуються універсальних законів, мають свої особливості. Наприклад, англійська мова характеризується більшою розвиненістю ядерних тонів порівняно з українською: в українській падіння тону в кінці синтагми менш різке, підйом тону на ядрі плавніший, не використовується спадно-висхідний тон як стилістичний інструмент. Окрім цього, інтонаційний арсенал є різним в більшості комунікативних намірів. Інтонаційні контури двох мов, наприклад, часто формуються по-різному. Наприклад, в англійській мові ефект зацікавленості й підкреслення вагомості сказаного передається за допомогою високого спадного термінального тону, тоді як в українській мові такий ефект досягається за рахунок підвищення мелодійного піку на логічно важливому слові та посиленням логічного наголосу. Інтонаційна конструкція розповідного висловлювання в українській мові часто має висхідно-спадний характер за тональними і динамічними характеристиками (Енциклопедія сучасної України, 2001), у той час як в англійській вона зазвичай характеризується спадним тоном. Загалом, українська інтонація більше демонструє комунікативний тип висловлювання або інтонаційний фокус, тоді як англійська – виконує важливу прагматичну функцію.

Основна різниця в стилевих аспектах інтонації між українською та англійською мовами полягає в тому, як просодія маркує соціальний контекст, емоційність, формальність/неформальність, регістр мовлення (розмовний, офіційний, публічний, емоційний тощо). Англійська інтонація значно більш стилістично диференційована (кожен інтонаційний стиль має свої просодичні характеристики). Слід зазначити, що висока стилістична варіативність інтонації відіграє важливу роль у вираженні ставлення, категоричності, упевненості, емоцій, соціальної дистанції тощо. Порівняно з нею, українська просодія більш нейтральна й стабільна зі стилістичної точки зору і переважно слугує для передачі синтаксичної інформації, аніж стилевих особливостей, останні ж здебільшого виражаються за допомогою лексико-граматичних засобів, тембру або ступеня вираженості артикуляції (Дадукевич, Цивата, 2022). Загалом, інтонаційні стилі української мови менш різко виражені.

Нівелювання різниці між інтонаційно-стильовими характеристиками мов часто призводить до фонетичних порушень і не лише погіршення якості вимови, а й змінення смислів, бо навіть до створення непорозумінь. Англійська вимова українських здобувачів нерідко набуває українського акценту, який часто сприймається як плоский, монотонний, недостатньо експресивний – саме через недостатню стилістичну варіативність просодії, меншу чутливість до

стилю і, як результат, використання подібних інтонаційних контурів в різних стилях. Наприклад, розмовний стиль студента може звучати надто сухо й емоційно бідно, в ньому може бракувати теплих контурів на зразок низького висхідного або спадно-висхідного, через що мовлення здається байдужим і нещирим, а іноді навіть нав'язливим і неввічливим. Або в публічному виступі може бракувати високих спадних тонів для емпізи ключових слів або спадно-висхідного тону для дипломатичного чи ввічливого вираження думок. Відтак мовлення випускника звучить монотонно або занадто категорично, іноді навіть грубо, здається невпевненим та некомпетентним. Відсутність складних спадно-висхідного або висхідно-спадного тонів та широкого діапазону в емоційному стилі приглушує емоції, позбавляючи розмовника спектру значень. Наприклад, сарказм може звучати як щире здивування, а емоція захоплення може бути втраченою взагалі.

Для подолання інтерференції й удосконалення фонетичного портрету майбутнього вчителя англійської мови було систематизовано сучасні ІТ-інструменти й розроблено модель використання засобів інформаційного забезпечення під час вивчення навчальної дисципліни «Практична фонетика (англійська мова)» (1 курс), що викладається для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня ОП «Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)» (див. Схему 1).

Схема 1. Модель нівелювання української інтерференції у формуванні інтонаційно-стильової варіативності англійського мовлення майбутнього фахівця-мовника засобами сучасних ІТ

Зупинимося докладніше на сучасних інформаційних технологіях подолання інтерференції, які використовувалися в дослідженні.

1. *Допоміжні діагностичні та мотиваційні цифрові ресурси.* На підготовчому

етапі дослідження було використано онлайн-ресурс *The Accent Oracle* з діагностично-ознайомчою метою. Цей інструмент пропонує короткий тест для орієнтовного визначення можливого акценту (українського, болгарського, іспанського тощо) на

основі аналізу усного мовлення мовця. Результати, що були отримані за допомогою цього ресурсу, не розглядалися як інструмент точного фонетичного вимірювання, а використовувалися виключно як допоміжний засіб для актуалізації проблеми індивідуальних акцентних характеристик мовлення здобувача. Ресурс мав також розважальний характер, покликаний не лише відкрити студентам горизонти роботи й масштаби проблем, а й зняти напругу, перетворити навчальний процес на задоволення та врахувати інтереси й звичні формати роботи сучасної молоді.

2. *Мобільні програмні засоби акустичного аналізу голосу.* Упродовж всього курсу здобувачам пропонувалося використовувати такі мобільні додатки, як *Vocal Pitch Monitor*, *Voice Tools*, *Vox Tune* та *Nail the Pitch*, які дозволили аналізувати інтонаційні контури прочитаних фраз шляхом фіксації і первинної візуалізації просодичних параметрів. Завдяки цим додаткам вони могли в реальному часі побачити висоту свого голосу, голосовий діапазон і навіть темброві характеристики та спостерігати варіативність інтонаційного контуру під час зміни комунікативного наміру, тембральних властивостей або переключення на українську мову. Відтак первісно розроблені для вокальних тренувань ресурси використовувалися у фонетичній практиці для спостереження за інтонаційним малюнком свого голосу у процесі усного мовлення та контролю точності інтонаційного відтворення, а особливо для порівняння висловлення українською (рис. 1) та англійською (рис. 2, 3) мовами.

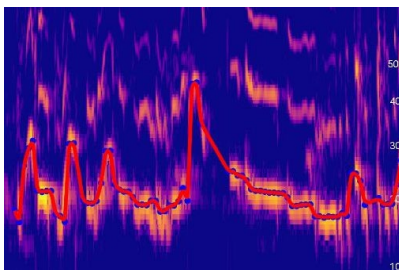

Рис. 1

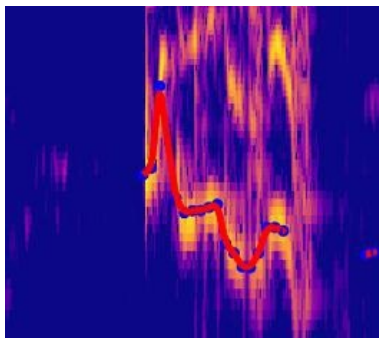

Рис.2

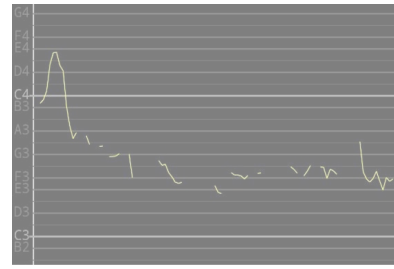

Рис.3

Нижче подано зразки графічних моделей голосу здобувачки, отримані завдяки додаткам *Vocal Pitch Monitor* та *Voice Tools*.

3. *Тренувальні онлайн-платформи і сайти.* Для безперервного самостійного тренування вимови та інтонації здобувачам було запропоновано онлайн-платформи *Shadowing.tech*, *Engnovate.com*, *English Shadowing* і *Storynory* та вправи, побудовані на принципах техніки shadowing – слухання й одночасного повторення за носієм мови з метою повної фонетичної імітації почутого. Студенти могли обрати аудіотрек інтерв'ю, відеозапис телешоу, подкаст, промову будь-якого носія (зірки кіно, політика, оратора, учителя), статтю промовця; комфортний рівень уривка; читати рядки промови поряд з відео й повторювати за мовцем у зручному для себе темпі та навіть записати себе в кінці тренування для того, щоб порівняти точність власного відтворення з оригіналом. Така практика сприяла удосконаленню вимови, інтонації та слухового сприйняття здобувачів і будувалася на індивідуальному підході до кожного студента.

Для опрацювання інтонаційно-стильових особливостей англійської мови було запропоновано наступні уривки:

– розмовний стиль – «What does the switch do?» К. Кокс

(<https://shadowing.tech/shadowing/app/96>);

– ораторський стиль – «The word “Love”» К. Худ

(<https://shadowing.tech/shadowing/app/150>);

– академічний стиль – «Presentation of an archaeologist on Céide Fields in the northwest of Ireland. Cambridge IELTS 19 Academic Listening Test 1 Part 4»

(<https://engnovate.com/dictation-shadowing-exercises/cambridge-ielts-19-academic-listening-part-4-test-1/?mode=shadowing>);

– декламаційний стиль – «The selfish giant»

(<https://www.storynory.com/the-selfish-giant/>).

4. *III-тренери вимови.* Одним із цікавих варіантів удосконалення англійської вимови й інтонації з використанням штучного інтелекту є, наприклад, додаток *Lexi AI*

Accent Coach, який використовувався для миттєвого аналізу прочитаних здобувачами фраз і показував помилки на сегментному й суперсегментному рівнях.

Кожен етап експериментального дослідження підпорядковувався принципу імітаційно-синхронного відтворення автентичного мовлення із застосуванням техніки shadowing, переваги якої акцентовано дослідниками (Hamada, 2018; Takeuchi et al., 2021).

За визначенням науковців, shadowing – «вид слухової діяльності, під час якої студент відстежує почуте мовлення та імітує його якомога точніше, водночас уважно слухаючи й сприймаючи контекстуальну інформацію, що надходить» (Takeuchi et al., 2021, p. 1254). Вчені доводять, що дана техніка покращує робочу пам'ять, зокрема фонологічну петлю робочої пам'яті, що відповідає за тимчасове зберігання й обробку звукової інформації, а також розвиває почуття інтонації та слухове сприйняття.

У процесі навчальної діяльності використовувалися такі методи формування інтонаційно-стильових навичок: (1) імітаційний метод (відтворення зразків вимови носіїв мови; повторення фраз, інтонаційних моделей); (2) метод фонетичного моделювання (аналіз інтонаційних контурів; створення інтонаційних схем; ритмічних моделей); (3) інтерактивні методи (робота з онлайн-тренажерами; цифрові вправи для перевірки вимови; запис і порівняння власної вимови з еталоном); (4) самостійна онлайн-практика (використання перелічених вище веб-ресурсів для самоконтролю).

Результати дослідження. Експертна оцінка результатів навчання за описаною моделлю засвідчила позитивну динаміку у формуванні досліджуваних компонентів інтонаційно-стильових навичок майбутніх учителів англійської мови. Зокрема, спостерігається підвищення рівня нормативності вимови (у середньому на 10%), що свідчить про поступове зменшення проявів української фонетичної інтерференції. Також зафіксовано приріст у формуванні інтонаційних навичок (приблизно 17%), який виявляється у більш точному відтворенні інтонаційних контурів і стилістично релевантному використанні просодичних засобів. Окрім того, відзначено покращення слухового сприйняття англійського мовлення (близько 15%), що проявляється у кращому розпізнаванні інтонаційних моделей та їхніх функціонально-стильових відтінків. Отримані результати свідчать, що використання сучасних інформаційних технологій створює сприятливі умови для поступового подолання української інтерференції у формуванні

інтонаційно-стильової варіативності англійського мовлення.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Формування інтонаційно-стильових навичок майбутнього вчителя має здійснюватися через інтеграцію лінгводидактичних підходів і сучасних цифрових технологій. Останні оптимізують й представляють у новому форматі провідні принципи організації освітнього процесу та забезпечують ефективне досягнення окреслених цілей. Так, поєднання принципів діджитально-орієнтованого навчання (використання веб-ресурсів, онлайн-платформ, мобільних додатків, інтерактивних інструментів для тренування вимови); автентичності (використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів); наочності (використання аудіо, відео, графічних моделей артикуляції) та самостійності навчання (значна роль індивідуальної роботи з онлайн-ресурсами) сприяє гнучкості освітнього процесу, поєднуючи формальне та неформальне навчання; створює умови для наближення навчальної діяльності до реальних комунікативних ситуацій; забезпечує інтерактивність, мультимодальність і можливість персоналізації навчання; сприяє розвитку цифрової й професійної компетентності і, що найголовніше, відповідає звичкам сучасної молоді, сформованими в медійному просторі. Отже, інтеграція інформаційних технологій в освітній процес відповідає актуальним освітнім потребам молодого покоління та підвищує ефективність досягнення освітніх цілей. Вона сприяє зменшенню української інтонаційно-стильової інтерференції і сприяє формуванню професійної фонетичної компетентності майбутніх фахівців з іншомовної освіти.

Перспективи подальшого дослідження ми пов'язуємо з вивченням і систематизацією нейромережових ресурсів для аналізу й автоматичного створення стилістично варіативних англомовних текстів для удосконалення інтонаційно-стильових навичок майбутніх учителів англійської мови і літератури.

Список бібліографічних посилань

- Бацевич, 2007 – Бацевич, Ф.С. (2007). *Словник термінів міжкультурної комунікації*. Київ: Довіра. 205 с.
- Гамерська, 2023 – Гамерська, І.І. (2023). Явище інтерференції у сучасних лінгвістичних дослідженнях. *Львівський філологічний часопис*, (14): 21–28. Doi: <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2023-14.3>.
- Глушковецька, Мацюк, 2019 – Глушковецька, Н.А., Мацюк, О.О. (2019). Фонетична інтерференція як лінгвістична проблема. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*, 17: 53–56. URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/9005>.
- Дадукевич, Цивата, 2022 – Дадукевич, О.В., Цивата, Ю.В. (2022). Інтонація як засіб логіко-емоційної виразності в словесній дії професійного актора. *Вісник Національної академії керівних кадрів*

- культури і мистецтва, (4): 161–166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2022_4_30.
- Енциклопедія сучасної України, 2001 – Енциклопедія сучасної України. (2001). Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. URL: <https://esu.com.ua/pdf/file/12426.pdf>.
- Кардаш, 2016 – Кардаш, Л.В. (2016). Різномасштабні дослідження мовної інтерференції. *Молодий вчений. Серія: Педагогічні науки*, 2(29): 280–283. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/2/66.pdf>.
- Кожедуб, 2023 – Кожедуб, Л.Г. (2023). Фонетична інтерференція в контексті оволодіння німецькою мовою. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*, 34(73): 93–97. Doi: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.3/17>.
- Мельниченко, Дем'яненко, 2025 – Мельниченко, Г.В., & Дем'яненко, О.С. (2025). Розвиток фонетичних навичок майбутніх учителів англійської мови і літератури засобами веб-ресурсів: виклик сьогодення. *Vēda a perspektivy*, 2(45): 176–189. Doi: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-2\(45\)-176-189](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-2(45)-176-189).
- Нікішина, 2019 – Нікішина, В.В. (2019). Проблеми звукової інтерференції у професійно орієнтованому перекладі. *Молодий вчений*, 4.3(68.3): 80–83. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/4.3/21.pdf>.
- Олександренко, Лук'яник, Боклах, 2023 – Олександренко, К., Лук'яник, Л., Боклах, Д. (2023). Психолінгвістичні аспекти інтерференції української та англійської мов. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 64(2): 171–178. Doi: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/64-2-28>.
- Рибалка, Михальченко, 2024 – Рибалка, Н.В., & Михальченко, К.І. (2024). Фонетична інтерференція при вивченні німецької мови як другої іноземної. *Інтелект. Особистість. Цивілізація*, 1(28): 5–12. Doi: <https://doi.org/10.33274/2079-4835-2024-28-1-5-12>.
- Brēde, 2011 – Brēde, M. (2011). Stylistic variation as manifest in the informational style of intonation (on the basis of English and Latvian TV broadcasts). *Baltic Journal of English Language, Literature and Culture*, 1: 4–13. Doi: <https://doi.org/10.22364/BJELLC.01.2011.01>.
- Hamada, 2018 – Hamada, Y. (2018). Shadowing for language teaching. *Contact Magazine*. Pp. 19–24. URL: <https://contact.teslontario.org/shadowing/>.
- IELTS. (2023). *IELTS speaking band descriptors (public version)*. URL: <https://www.ielts.org>.
- Takeuchi et al, 2021 – Takeuchi, H., Maruyama, T., Taki, Y., Motoki, K., Jeong, H., Kotozaki, Y., Shinada, T., Nakagawa, S., Nouchi, R., Iizuka, K., Yokoyama, R., Yamamoto, Y., Hanawa, S., Araki, T., Sakaki, K., Sasaki, Y., Magistro, D., & Kawashima, R. (2021). Effects of training of shadowing and reading aloud of second language on working memory and neural systems. *Brain Imaging and Behavior*, 15(3): 1253–1269. Doi: <https://doi.org/10.1007/s11682-020-00324-4>.
- Valigura, 2020 – Valigura, O. (2020). Phonetic portrait of a Ukrainian EFL teacher: Prosodic parameters in academic discourse. *Arab World English Journal (AWEJ), Special Issue on the English Language in Ukrainian Context, November 7*: 16–25. URL: <https://awej.org/phonetic-portrait-of-a-ukrainian-efl-teacher-prosodic-parameters-in-academic-discourse/>.
- References**
- Batssevych, F.S. (2007). *Dictionary of terms of intercultural communication*. Kyiv: Dovira. 205 p. [in Ukr.].
- Hamerska, I.I. (2023). The phenomenon of interference in modern linguistic research. *Lviv Philological Journal*, (14): 21–28. Doi: <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2023-14.3> [in Ukr.].
- Hlushkovetska, N.A., & Matsiuk, O.O. (2019). Phonetic interference as linguistic phenomenon. *Current Issues of Philology and Translation Studies*, (17): 53–56. URL: <https://elar.khmnu.edu.ua/handle/123456789/9005> [in Ukr.].
- Dadukeyvych, O.V., Tsyvata, Yu.V. (2022). Intonation as a means of logical-emotional expressiveness in professional actor's verbal action. *Bulletin of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts*, (4): 161–166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2022_4_30 [in Ukr.].
- Encyclopedia of Modern Ukraine. (2001). Kyiv: Institute of Encyclopedic Research of the National Academy of Sciences of Ukraine. URL: <https://esu.com.ua/pdf/file/12426.pdf> [in Ukr.].
- Kardash, L.V. (2016). Researches of different aspects in the language interference. *Young Scientist. Pedagogical Sciences Series*, 2(29): 280–283. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/2/66.pdf> [in Ukr.].
- Kozhedub, L.H. (2023). Phonetic interference in the context of German language acquisition. *Scientific Notes of V.I. Vernadsky Taurida National University. Series: Philology. Journalism*, 34(73): 93–97. Doi: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.3/17> [in Ukr.].
- Melnychenko, H.V., Demianenko, O.Ye. (2025). Development of future English language and literature teachers via web-resources: modern challenges. *Vēda a perspektivy*, 2(45): 176–189. Doi: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-2\(45\)-176-189](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-2(45)-176-189) [in Ukr.].
- Nikishyna, V.V. (2019). Problems of sound interference in professionally oriented translation. *Young Scientist*, 4.3(68.3): 80–83. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/4.3/21.pdf> [in Ukr.].
- Oleksandrenko, K., Lukianyuk, L., Boklakh, D. (2023). Psycholinguistic aspects of Ukrainian and English language interference. *Topical Issues of the Humanities*, 64(2): 171–178. Doi: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/64-2-28> [in Ukr.].
- Rybalka, N.V., & Mykhalchenko, K.I. (2024). Phonetic interference in learning German as a second foreign language. *Intellect. Personality. Civilization*, 1(28): 5–12. Doi: <https://doi.org/10.33274/2079-4835-2024-28-1-5-12> [in Ukr.].
- Brēde, M. (2011). Stylistic variation as manifest in the informational style of intonation (on the basis of English and Latvian TV broadcasts). *Baltic Journal of English Language, Literature and Culture*, 1: 4–13. Doi: <https://doi.org/10.22364/BJELLC.01.2011.01>.
- Hamada, Y. (2018). Shadowing for language teaching. *Contact Magazine*. Pp. 19–24. URL: <https://contact.teslontario.org/shadowing/>.
- IELTS. (2023). *IELTS speaking band descriptors (public version)*. URL: <https://www.ielts.org>.
- Takeuchi, H., Maruyama, T., Taki, Y., Motoki, K., Jeong, H., Kotozaki, Y., Shinada, T., Nakagawa, S., Nouchi, R., Iizuka, K., Yokoyama, R., Yamamoto, Y., Hanawa, S., Araki, T., Sakaki, K., Sasaki, Y., Magistro, D., & Kawashima, R. (2021). Effects of training of shadowing and reading aloud of second language on working memory and neural systems. *Brain Imaging and Behavior*, 15(3): 1253–1269. Doi: <https://doi.org/10.1007/s11682-020-00324-4>.
- Valigura, O. (2020). Phonetic portrait of a Ukrainian EFL teacher: Prosodic parameters in academic discourse. *Arab World English Journal (AWEJ), Special Issue on the English Language in Ukrainian Context, November 7*: 16–25. URL: <https://awej.org/phonetic-portrait-of-a-ukrainian-efl-teacher-prosodic-parameters-in-academic-discourse/>.

YEREMENKO Tetyana

Ph.D in Philology, Professor,
Professor of the Department of the Germanic Philology and Methods of Teaching Foreign Languages,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushinsky

MELNYCHENKO Halyna

Ph.D in Philology, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of the Germanic Philology and Methods of Teaching Foreign Languages,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushinsky

LUKYANCHENKO Iryna

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of the Germanic Philology and Methods of Teaching Foreign Languages,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushinsky

**MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES AS A TOOL FOR REDUCING UKRAINIAN INTERFERENCE
IN THE DEVELOPMENT OF INTONATIONAL AND STYLISTIC VARIABILITY
IN PRE-SERVICE ENGLISH TEACHERS' SPEECH**

Summary. The article analyses the potential of modern information technologies as an effective tool for developing foreign-language speech mechanisms in university professional training of pre-service English teachers. Particular attention is paid to the issue of intonational and stylistic phonetic interference. The article aims to theoretically substantiate and experimentally verify the effectiveness of modern information technologies as a tool for reducing Ukrainian interference in the formation of intonational and stylistic variability of English speech.

The research methods included quantitative methods (interpretation of experimental data obtained through expert assessment based on the IELTS Speaking Band Descriptors), qualitative methods, and modelling (used to interpret the educational effect and provide theoretical substantiation of the suggested model). To overcome interference and improve the phonetic portrait of pre-service English teachers, the authors systematized contemporary IT tools and suggested a model of the use of IT support tools in the course Practical Phonetics (English). The developed model provides for the step-by-step use of four groups of digital tools: (1) diagnostic resources for identifying individual accent characteristics of speech (The Accent Oracle); (2) mobile acoustic voice-analysis tools for visualizing and monitoring intonation contours in real time (Vocal Pitch Monitor, Voice Tools, Vox Tune, Nail the Pitch); (3) training online platforms based on the shadowing

technique for authentic imitation of intonational and stylistic patterns of native speakers (Shadowing.tech, Engnovate.com, Storynory); (4) AI pronunciation coaches for instant automated analysis and correction of speech at both segmental and suprasegmental levels (Lexi AI Accent Coach).

The experimental verification of the model demonstrated positive dynamics in the development of intonational and stylistic skills, and a gradual reduction in manifestations of Ukrainian phonetic interference. In order to improve the phonetic portrait of a pre-service English teacher, the application of the suggested model aimed at reducing intonational and stylistic interference in professional training is recommended.

It is concluded that the implementation of IT in teaching practical phonetics ensures multimodality, authenticity, and personalization of the learning process, promotes the development of professional phonetic competence of pre-service English teachers, and aligns with contemporary educational needs.

Keywords: Ukrainian interference; intonational and stylistic variability; English phonetics; speech stylistics; modern information technologies; AI pronunciation coaches; acoustic voice-analysis software.

Одержано редакцією 02.03.2026
Прийнято до публікації 17.03.2026

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2026-1-178-183>

 <https://orcid.org/0000-0002-0100-2628>

VILKHOVCHENKO Nadiia

Ph.D in Philology, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Foreign Languages for Engineering,
Lviv Polytechnic National University

 nvilkhovchenko@gmail.com

UDC 378.147:811.111:69(045)

**ESP FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT: A FOREIGN LANGUAGE COURSE
FOR CIVIL ENGINEERING STUDENTS**

Introduction. The construction industry is a key source of greenhouse gas emissions, requiring specialists who can navigate international discourse on sustainable construction. This actualizes the integration of environmental topics into the teaching of English to students in technical specialties.

The purpose of this work is to develop methodological approaches for integrating content on eco-materials and "green" technologies into an English course for civil engineering students, based on the CLIL methodology.

Research methods. The research was conducted at the Department of Foreign Languages for

Engineering at Lviv Polytechnic National University with civil engineering students (2024–2025 academic year). We used the "4-C" model (content, communication, cognition, culture), the case method in the format of project learning, and authentic materials from the resources ArchDaily, RIBA, and World Green Building Council. The effectiveness was checked through pre- and post-tests, peer evaluation, and questionnaires.

Main results of the study. The practical case study "Hempcrete vs. Concrete" demonstrated an expansion of students' active professional vocabulary. The frequency of use of eco-engineering